

AFSKAFFELSE AF IKKE-LOVPLIGTIG MODERSMÅLSUNDERVISNING

Kort resumé: Det foreslås at afskaffe den ikke-lovpligtige modersmålsundervisning. Derved opnås en besparelse på 3,1 mio. kr. i 2024 og 7,5 mio. kr. varigt. Forslaget er fremlagt ved 2. behandlingen af budgetforslag 2024. Økonomiafsnittet er opdateret til 1. regnskabsprognose, hvor det fremgår, at der ikke kan opnås en effektivisering i 2023.

Fremstillende Børne- og Ungdomsforvaltningen
forvaltning:

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Forslaget indebærer en afskaffelse af den ikke-lovpligtige modersmålsundervisning (MMU) og dermed en reduktion i service for de elever, der benytter ikke-lovpligtig MMU. Den ikke-lovpligtige MMU kan anses som et særligt højt serviceniveau, idet København er den eneste af 6-by-kommunerne, som har dette tilbud. Ikke-lovpligtig MMU omfatter fx albansk, arabisk, somali, tyrkisk og urdu samt sprog fra øvrige lande, som ikke indgår i EU og EØS. Undervisningen blev gjort ikke-lovpligtig i 2002.

Ifølge lovgivningen inddeles modersmålsundervisning (MMU) i to kategorier:

- Lovpligtig MMU omfatter undervisning i sprog fra EU- og EØS-lande samt grønlandsk og færøsk. Undervisningen reguleres af folkeskoleloven.
- Ikke-lovpligtig MMU omfatter fx albansk, arabisk, somali, tyrkisk og urdu samt sprog fra øvrige lande, som ikke indgår i EU og EØS. Undervisningen blev gjort ikke-lovpligtig i 2002.

I Københavns Kommune tilbyder man både lovpligtig og ikke-lovpligtig MMU for børn på 0.-9. klassesettrin. Den ikke-lovpligtige undervisning tilbydes gratis for børn med bopæl i København fra 0.-5. klasse. I 6.-9. klasse opkræver man betaling. Elever fra specialskoler er dog undtaget betaling. Der tilbydes endvidere undervisning i både lovpligtig og ikke-lovpligtig MMU for børn udenfor kommunen, hvis bopælskommunen betaler for undervisningen.

Al MMU blev i København samlet under Modersmålsskolen i 2015. Skolen forvaltes af en leder og en administrativ medarbejder. Undervisningen finder sted på hverdage på udvalgte folkeskoler samt i foreningslokaler. Lærerne, som forestår modersmålsundervisningen, ansættes under Modersmålsskolen, og lederen fører tilsyn og sikrer, at undervisningen lever op til kravene udstukket gennem Fælles Mål beskrevet af Børne- og Undervisningsministeriet.

I tillæg til den sproglige del af modersmålsundervisningen har Modersmålsskolens undervisning et gennemgående fokus på medborgerskab og demokrati. En af Modersmålsskolens opgaver i den forbindelse er, gennem modersmålet, at bygge bro mellem elevers og forældres forståelse af demokrati og medborgerskab.

I 2021 blev der gennemført et effektiviseringsforslag, som indebar (1) bedre opfyldning af MMU-hold, (2) omlægning af lørdagshold til hverdage og (3) at hæve indtægten fra andre kommuner, som benytter Københavns Kommunes tilbud. Dette medførte

en effektivisering fra 2022 og frem på 4,0 mio. kr.

Aktuelt er der ca. 2.200 børn tilmeldt Modersmålsskolen. Der er oprettet 48 hold med den lovpligtige MMU og 116 hold med den ikke-lovpligtige MMU. Samlet set er der oprettet 164 hold.

Forslaget medfører en service-reduktion for de elever, der benytter ikke-lovpligtig MMU. Børn med ikke EU/EØS-sprog vil således ikke længere have tilbuddet om modersmålsundervisning, der giver dem mulighed for at udvikle deres sproglige evner i modersmålet både skriftligt og mundtligt på en anden måde, end man har mulighed for at gøre i hjemmet.

Forslaget kan implementeres fra 1. august 2024.

Her angives om forslaget udspringer af et innovationsforslag:

Ja

Nej

2. Økonomi

Modersmålsskolen har et budget i 2023 på 12,6 mio. kr. Heraf går 10,4 til lønudgifter til undervisere.

Den ikke-lovpligtige modersmålsundervisning udgør ca. 70% af de oprettede hold. En effektivisering gennem afskaffelse af de ikke-lovpligtige hold vil medføre en varig årlig besparelse på i alt ca. 7,5 mio. kr. i 2024-priser. I 2024 vil forslaget blive implementeret med 5/12-dele effekt, hvilket giver en effektivisering i 2024 på 3,1 mio. kr.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2024 p/1	Styrings område	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Afskaffelse af ikke-lovpligtig MMU		-0	-3.100	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
Samlet varig ændring		-0	-3.100	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2024 p/1.

Alle besparelser er angivet med negativt (-) fortegn.

3. Opfølgning

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Realisering af effektiviseringer			
Den ikke-lovpligtige MMU afskaffes fra skoleåret 23-24	Gennem tilbagemelding fra ledelsen på Modersmålsskolen	Administrativt Ressourcecenter	I efteråret 2024

4. Risikovurdering

Der vurderes ikke at være nogle risici forbundet med, at forslaget kan realiseres.